

CAMERA DE CONTURI A JUDEȚULUI DÂMBOVIȚA

RAPORT PRIVIND FINANȚELE PUBLICE LOCALE PE ANUL 2009

la nivelul județului Dâmbovița

I. Structura și execuția bugetului pe ansamblul județului Dâmbovița pe anul 2009 (mii lei)

Nr. crt.	Bugete	Venituri (încasări)	Cheltuieli (plăți)	Excedent/ Deficit
1	Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, și județului	869.696	851.389	18.307
2	Bugetele instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții din bugetele locale	39.821	36.746	3.075
3	Bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii	26.443	26.378	65
4	Bugetele împrumuturilor externe și interne	0	40.978	-40.978
5	Bugetele fondurilor externe nerambursabile	5.916	5.747	169
6	Veniturile și cheltuielile evidențiate în afara bugetului local	25.921	35.121	-9.200

II. Execuția sintetică a veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale pe anul 2009

Pe ansamblul județului Dâmbovița au fost elaborate, aprobate, executate și raportate un număr de 249 bugete, din care:

- 90 bugete locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județelor;
- 77 bugete ale instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetele locale;
- 67 bugete ale instituțiilor finanțate integral din venituri proprii;
- 5 bugete ale împrumuturilor interne;
- 1 buget al împrumuturilor externe;
- 9 bugete ale fondurilor externe nerambursabile;

Pe unități administrativ-teritoriale, structura bugetelor se prezintă astfel:

- Consiliul Județean Dâmbovița a executat 6 bugete, din care 1 al fondurilor externe nerambursabile;
- Municipiile Târgoviște și Moreni au executat în total 9 bugete;

- Orașele Găești, Titu, Pucioasa, Fieni și Răcari au executat în total 18 bugete;
- Cele 82 de comune ale județului au executat un număr de 216 bugete.

1. Veniturile bugetelor locale (mii lei)

Nr. crt.	Categorii de venituri	Prevederi bugetare anuale definitive	Drepturi constatate	Încasări	% din prevederi
1	Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri	194.589	161.933	100.654	52
2	Cote defalcate din impozitul pe venit	222.632	197.385	197.385	89
3	Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată	461.403	456.609	456.609	99
4	Subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte bugete	101.404	92.671	92.671	92
5	Sume primite de la UE în contul plăților efectuate	22.412	22.377	22.377	99
	TOTAL VENITURI	1.002.440	930.975	869.696	87

2. Cheltuielile bugetelor locale (mii lei)

Nr. crt.	Categorii de cheltuieli	Prevederi bugetare anuale definitive	Angajamente bugetare	Plăți efectuate	% din prevederi
1	Cheltuieli de personal	403.709	402.045	383370	95
2	Bunuri și servicii	194.060	192.788	162.366	84
3	Subvenții	16574	16.574	14.204	86
4	Transferuri între unități ale administrației publice	31.581	31.381	27.166	86
5	Alte transferuri	6.388	6.388	3.959	62
6	Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	22.695	22.695	7.631	34
7	Asistență socială	104.376	104.108	96.062	92
8	Alte cheltuieli	10169	10.149	8.463	83
9	Cheltuieli de capital	192.407	190.417	131.838	69
10	Dobânzi	10.224	9.848	8.442	83
11	Operațiuni financiare	9.425	9.377	8.917	95
	TOTAL CHELTUIELI	1.002.440	995.651	851.389	85

Din analiza execuției bugetului pe ansamblul județului, se constată următoarele evoluții:

- Bugetele locale, bugetele instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții din bugetele locale și bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii, s-au încheiat cu un excedent de 21.447 mii lei, partea semnificativă din acesta fiind deținută de bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiului și județului, respectiv cu 18.307 mii lei;
- Veniturile bugetelor locale pe ansamblu, au fost realizate, în procent de 87%, din

prevederi, dar, îngrijorător este faptul că veniturile provenind din „impozite, taxe, contribuții, etc.” reprezentând principalele surse bugetare la îndemâna autorităților publice locale, au fost realizate numai în procent de 52% din potențialul acestora, respectiv circa 101 milioane lei încasări, din 195 milioane lei prevederi;

- Cheltuielile bugetelor locale au fost realizate în procent de 85% din prevederi, cea mai mare nerealizare înregistrându-se la categoria de cheltuieli „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile”, la care, din angajamentele bugetare de 22.695 mii lei, au fost efectuate plăți doar de 7.631mii lei, respectiv 34%.

III. Prezentarea rezultatelor activității camerei de conturi desfășurate la nivelul județului

1. Informații relevante cu privire la rezultatele activității camerei de conturi

	Total	din care:		
		Audit financiar	Acțiuni de control	Audit de performanță
1. Acțiuni desfășurate la nivelul județului	9	4	3	2
2. Certificate de conformitate	-	-	-	-
3. Acte întocmite pentru acțiuni finalizate	135	104	17	14
4. Decizii emise	44	31	6	7
5. Decizii contestate	2	2	-	-
5. Măsuri dispuse prin decizii	514	455	35	24

Ca urmare, *gradul de conformare la decizii*, respectiv indicele de reacție a ordonatorilor de credite la măsurile dispuse prin decizii a fost de 99%.

Referitor la actele întocmite, urmare activității Camerei de Conturi, precizăm următoarele:

- 4 procese verbale de constatare, întocmite la Primăria municipiului Târgoviște, Primăria orașului Titu, Primăriile comunale Brănești și Crânguri au fost înaintate organelor de cercetare penală la cererea acestora, după ce în prealabil s-a obținut Avizul Departamentului Juridic al Curții de Conturi a României.

- un proces-verbal de constatare, întocmit la SC TERMICA SA Târgoviște, se află în faza obținerii Avizului Departamentului Juridic al Curții de Conturi a României, pentru a fi înaintat organelor de cercetare penală, la cererea acestora.

- un proces-verbal de constatare, întocmit la Direcția de Construcții Edilitar-Gospodărești Târgoviște, a fost înaintat organelor de cercetare penală, cu Avizul

Departamentului Juridic al Curții de Conturi a României, constatându-se fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale.

- în cazul Primăriei comunei Hulubești s-a solicitat Avizul Departamentului Juridic pentru înaintarea organelor de cercetare penală a procesului-verbal întocmit ca urmare a neurmării măsurilor transmise de Camera de Conturi pentru stabilirea întinderii prejudiciului și recuperarea acestuia.

- în cazul Primăriei comunale Glodeni, ca urmare a neurmării măsurilor transmise de Camera de Conturi pentru înlăturarea abaterilor, a fost sesizat Consiliul Local în vederea luării măsurilor adecvate pentru intrarea în legalitate.

2. Categoriile de entități verificate la nivelul județului

Nr. crt.	Categoriile de entități verificate	Entități existente	Entități verificate	%
1	Ordonatori de credite la nivelul județului, din care:	153	42	27
1.1	ordonatori principali de credite, din care:	90	41	46
	- Consilii județene	1	1	100
	- Primării municipale	2	2	100
	- Primării orășenești	5	3	60
	- Primării comunale	82	35	43
1.2	ordonatori secundari de credite	1	-	-
1.3	ordonatori terțiari de credite	62	1	2
2	Regii autonome de interes local	-	-	-
3	Societăți comerciale de interes local	7	1	14
	TOTAL GENERAL	160	43	27

IV. Principalele constatări rezultate din acțiunile de audit/control desfășurate la nivelul județului

1. Structura și valoarea abaterilor constatate (mii lei)

Nr. crt.	Categorii	Estimări abateri	Accesorii	Total abateri	Sume încasate/ recuperate	% de recuperare din estimări
1	Venituri suplimentare	1.441	569	2.010	741	37
2	Prejudicii estimate	10.986	392	11.378	2.167	19
3	Abateri financiar-contabile	164.123	-	164.123	-	-
	Total sume	176.550	961	177.511	2.908	-

2. Valoarea abaterilor constatate la nivelul entităților verificate (mii lei)

Entități verificate	Venituri suplimentare	Prejudicii	Abateri financiar contabile
U.A.T.J. DÂMBOVIȚA	87	1.631	1.010
U.A.T.M. TÂRGOVIȘTE	797	4.808	43.924
U.A.T.M. MORENI	8	528	20.754
U.A.T.O. FIENI	5	0	0
U.A.T.O. GĂEȘTI	8	28	191
U.A.T.O. TITU	170	52	2.323
U.A.T.C. BEZDEAD	0	48	1
U.A.T.C. BRANIȘTEA	10	82	1.822
U.A.T.C. BRĂNEȘTI	6	249	461
U.A.T.C. BUCIUMENI	32	84	94
U.A.T.C. BUCȘANI	15	149	396
U.A.T.C. COBIA	9	109	315
U.A.T.C. COJASCA	0	2	0
U.A.T.C. CONȚEȘTI	254	277	811
U.A.T.C. CORNEȘTI	63	241	1.926
U.A.T.C. CRÂNGURI	1	164	383
U.A.T.C. CREVEDIA	69	13	1.125
U.A.T.C. DOICEȘTI	34	216	6.922

U.A.T.C. DRAGOMIREȘTI	24	34	4.788
U.A.T.C. GLODENI	7	346	5.383
U.A.T.C. GURA FOII	0	0	0
U.A.T.C. GURA SUȚII	3	84	1.289
U.A.T.C. HULUBEȘTI	87	97	18.272
U.A.T.C. IEDERA	9	158	2.687
U.A.T.C. LUNGULEȚU	8	8	1.135
U.A.T.C. MALU CU FLORI	8	39	11.401
U.A.T.C. MOGOȘANI	11	113	411
U.A.T.C. MOTĂIENI	0	0	21
U.A.T.C. ODOBEȘTI	0	49	851
U.A.T.C. PETREȘTI	0,47	40	190
U.A.T.C. POTLOGI	72	346	1.628
U.A.T.C. PUCHENI	6	119	672
U.A.T.C. RĂSCĂIEȚI	5	12	2.348
U.A.T.C. RĂZVAD	1	1	2.274
U.A.T.C. RUNCU	84	170	13.240
U.A.T.C. TĂRTĂȘEȘTI	0	335	0
U.A.T.C. TĂTĂRANI	31	133	2.069
U.A.T.C. VALEA MARE	2	111	7.143
U.A.T.C. VĂLENI DÂMBOVIȚA	25	48	878
U.A.T.C. VOINEȘTI	11	253	160
U.A.T.C. VULCANA BĂI	0	0	321
DIRECȚIA DE CONSTRUCȚII EDILITAR GOSPODĂREȘTI TÂRGOVIȘTE	0	197	1
SC TERMICA SA TÂRGOVIȘTE	48	4	4.503
Total	2.010	11.378	164.123

3. Abateri generatoare de venituri suplimentare

Cea mai relevantă cauză generatoare de abateri cu impact asupra veniturilor bugetare, constatată cu ocazia activității de *audit și control* a fost **neîncasarea în cuantumul și la termenele prevăzute de lege a unor venituri ale bugetului local**, într-un număr de 92 de cazuri, la 31 entități (consiliul județean, 2 primării municipale, 3 primării orășenești, 24 de primării comunale și o societate de interes local).

Exemplele cele mai semnificative s-au constatat la:

- Consiliul Județean Dâmbovița, care nu a urmărit și nu a încasat venituri ale bugetului județean în sumă totală de 35.917 lei și majorări de întârziere aferente în sumă de 3.505 lei, reprezentând diferențe din regularizarea taxei pentru eliberarea a două autorizațiilor de construire, veniturile suplimentare astfel stabilite fiind încasate în totalitate;

- Primăria municipiului Târgoviște, care a concesionat 17 parcări publice fără o aprobare/hotărâre prealabilă a Consiliului local, în mod direct și fără să deruleze o procedură legală de atribuire. Concesionarea s-a produs prin modificări succesive ale unui Contract de Parteneriat Public Privat pentru serviciul de transport public, prin completarea obiectului de activitate cu o componentă definită ambiguu, care ulterior să poată fi folosită ca subterfugiu în justificarea includerii parcarilor publice în activitățile conexe activităților de transport public, utilizându-se proceduri prin care s-au eludat actele normative în vigoare și care au determinat excluderea proprietarului de drept - consiliul local, de la beneficiile pe care le implica folosirea acestora, estimate la suma de 245.845 lei. Prin decizie a directorului s-a dispus recuperarea acestora, măsura fiind adusă la îndeplinire;

- Primăria orașului Titu, care nu a stabilit, înregistrat, urmărit și încasat venituri ale bugetului local în sumă totală de 107.690 lei reprezentând redevența datorată pentru terenul concesionat și majorările de întârziere aferente, veniturile suplimentare astfel stabilite fiind încasate în totalitate;

- Primăria comunei Conțești, care a stabilit incorect taxa pentru eliberarea autorizațiilor de construire, utilizând un procent mai mic decât cel legal din valoarea autorizată a lucrărilor, utilizat pentru locuințe (0,5% în loc de 1%), la 9 construcții cu altă destinație decât locuință sau anexă la locuință. Ca urmare, nu s-au încasat venituri cuvenite bugetului local în sumă totală de 230.847 lei, reprezentând diferențe taxe pentru autorizații de construire, datorate de beneficiarii acestora și majorări de întârziere datorate, veniturile suplimentare astfel stabilite fiind încasate în totalitate;

- Primăria comunei Conțești, care nu a stabilit, înregistrat și încasat la bugetul local, obligațiile datorate de către un contribuabil persoană juridică, în sumă totală de 4.365 lei, reprezentând sarcini fiscale ale agentului economic pentru terenul deținut în folosință și utilizat de acesta, precum și pentru clădirile existente utilizate în activitatea economică, nedeclarate de acesta la compartimentul de specialitate din cadrul primăriei;

- Primăria comunei Crevedia, care nu a urmărit încasarea redevenței anuale în sumă totală de 22.338 lei, datorată pentru perioada 01.12.2008 - 01.12.2009 de un contribuabil persoană juridică;

- Primăria comunei Potlogi, care nu a stabilit și încasat taxa de foraj și excavare datorată de un contribuabil persoană juridică, pentru întreg perimetrul de agregate minerale exploatat, respectiv 97.000 mp, încasându-se numai pentru 50.000 mp, diferența de taxa neîncasată fiind în sumă totală de 64.302 lei.

4. Abateri generatoare de prejudicii

Cea mai relevantă abatere, din punct de vedere al valorii financiare cuantificate, al frecvenței acesteia precum și al impactului asupra gestiunii economico financiare, la entitățile verificate, constatată cu ocazia activității de *audit financiar* a fost **plata unor cheltuieli neprevăzute de legislația în vigoare**, constatată în 82 de cazuri, la 27 entități (consiliul județean, 2 primării municipale, 2 primării orașenești și 22 primării comunale). Dintre **cheltuieli neprevăzute de legislația în vigoare**, categoria majoritară o reprezintă **drepturile salariale acordate necuvenit** salariaților autorității publice locale, inclusiv demnitarilor ca urmare a interpretării necorespunzătoare a prevederile Legii contractului colectiv de munca nr.130/1996.

Alte abateri semnificative, prin dimensiunea prejudiciului au fost:

- efectuarea de plăți fără documente justificative care să ateste realitatea și exactitatea sumelor datorate;
- decontarea unor lucrări de investiții neefectuate de antreprenori.

Exemplele cele mai semnificative sunt următoarele:

- La Consiliul Județean Dâmbovița, au fost efectuate plăți nelegale antreprenorului obiectivului de investiții „Hangar de mentenanță aeronave Otopeni”, reprezentând contravaloarea unor lucrări nerealizate. Valoarea prejudiciului stabilit și recuperat ca urmare a măsurii transmise prin decizia directorului este de 685.047 lei;

- La Primăria municipiului Târgoviște s-au acceptat nelegal și nejustificat plata unor cheltuieli din fonduri publice în valoare totală de 160.395 lei, la care s-au calculat despăgubiri în sumă de 5.278 lei, ca urmare a situațiilor de lucrări supraevaluate întocmite de către Direcția de Construcții Edilitar-Gospodărești Târgoviște admise la plată ca atare, sumă recuperată ca urmare a Deciziei Directorului Camerei de Conturi Dâmbovița;

- La Primăria comunei Bezdead au fost efectuate plăți nelegale în sumă totală de 47.540 lei, ca urmare a acceptării la plată a unor situații de lucrări supraevaluate, la obiectivul de investiții „Poduri, punți pietonale și podețe în comuna Bezdead, județul Dâmbovița”, sumă recuperată la buget;

- La Primăria comunei Pucheni au fost efectuate plăți nelegale în sumă totală de 88.429 lei, reprezentând contravaloarea unor categorii de lucrări neexecutate în fapt, la obiectivul de investiții „Construire poduri, podețe și punți pietonale în comuna Pucheni, județul Dâmbovița”, respectiv confecții metalice din țevă și tablă - 16.433 kg, sumă recuperată la buget;

- La Primăria comunei Crânguri au fost efectuate plăți nelegale, în sumă totală de 80.763, fără documente care să justifice lucrările executate în cadrul obiectivului de investiții „Sediul administrație locală, comuna Crângurile”, datorită neurmăririi modului de executarea a lucrărilor, precum și a efectuării defectuoase a operațiunilor privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor, sumă recuperată la buget;

- La Primăria comunei Cornești au fost efectuate plăți nelegale în sumă totală de 214.666 lei, reprezentând cheltuieli de capital aferente lucrării „Asfaltare DC 34A Ungureni”

(executata în anul 2007 și achitată treptat în perioada 2007-2009), ca urmare a acceptării de către primărie a unor situații de plată, întocmite ulterior încheierii lucrării, cuprinzând cantități de lucrări mai mari decât cele din devizul ofertă, sumă recuperată la buget;

- La Primăria comunei Glodeni au fost efectuate plăți nelegale, în sumă totală de 286.739 lei, prin acceptarea la plată, în cazul obiectivului de investiții „Pod peste pâraul Slănic și pod peste Valea Laculețe” a unor situații de lucrări supraevaluate, care cuprind coeficienți de actualizare a prețurilor în condițiile în care, autoritatea contractantă nu a precizat în niciun document, modul concret de ajustare a prețului, indicii care vor fi utilizați, precum și sursa informațiilor cu privire la evoluția acestora. De menționat că, aceste informații erau obligatorii a fi prevăzute, însă nu au fost înscrise nici în fișa de date a achiziției și nici în contractul de lucrări, încheiat cu executantul lucrărilor, iar lipsa acestora determină inaplicabilitatea prevederilor referitoare la posibilitatea de ajustare a prețului;

- La Primăria comunei Potlogi au fost angajate, lichidate, ordonanțate și plătite din bugetul local, cheltuieli de capital, în sumă totală de 77.046 lei, fără documente legal justificative care să le susțină, în realitate aceste cheltuieli neapartenând autorității locale, ele reprezentând viramente efectuate de primărie către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ”Brâncoveanu”;

- La Primăria comunei Tărtășesti ordonatorul de credite nu a luat măsura recuperării sumelor reprezentând plăți în avans și nejustificate prin executarea lucrării „modernizare, eficientizare și extindere iluminat public în comuna Tărtășești”, în condițiile prevederilor contractuale. Astfel, suma de 300.000 lei reprezentând contravaloarea avansului acordat antreprenorului, nu s-a recuperat și nu s-au perceput dobânzi și penalități de întârziere, calculate pentru perioada de când s-a acordat avansul și până la sfârșitul anului. Acordarea avansului s-a făcut fără ca ordonatorul de credite să solicite beneficiarului de contract o scrisoare de garanție bancară pentru returnarea avansului, garanție care trebuie să fie acoperitoare atât pentru recuperarea avansului acordat, cât și pentru repararea prejudiciilor ce au fost aduse prin imobilizarea fondurilor publice, în acest caz;

- La Primăria comunei Tătărani au fost efectuate plăți nelegale în sumă totală de 41.210 lei, ca urmare a acceptării la plată de către autoritatea contractantă a unor situații de lucrări supraevaluate din punct de vedere al valorii materialelor puse în operă;

- La Primăria comunei Hulubești au fost efectuate plăți nelegale în sumă totală de 37.509 lei, fără documente justificative legale care să le justifice, în cazul transportului agregatelor de balastieră pentru amenajarea drumurilor comunale;

- SC TERMICA SA, în calitate de achizitor de combustibil lichid ușor (CLU), a plătit verificări ale produselor din punct de vedere a conformității lor către laboratoare neautorizate, în sumă de 3.001 lei, neexistând posibilitatea recuperării acestora de la furnizori.

5. Abateri financiar-contabile care nu au determinat producerea de prejudicii

Cele mai relevante abateri, din punct de vedere al valorii financiare cuantificate, al frecvenței acestora, precum și al impactului asupra gestiunii economico financiare, la entitățile

verificate, constatate cu ocazia activității de *audit financiar* sunt cele *privind legalitatea, realitatea și exactitatea evidențelor contabile și a bilanțurilor contabile*, respectiv neînregistrări în contabilitate, lipsa evidențelor analitice, efectuarea de înregistrări contabile eronate, neconcordanțe între datele din contabilitate și bilanț, etc..

Exemplele cele mai semnificative sunt:

- La Primăria municipiului Moreni, care a calculat și înregistrat incorect în evidența contabilă amortismentul aferent activelor fixe corporale din patrimoniul public al unității administrativ teritoriale, în sumă totală de 20.729.088 lei;

- La Primăria municipiului Târgoviște, unde inventarierea anuală a imobilizărilor corporale în curs de execuție, în valoare de 39.953.572 lei, nu s-a Efectuat;

- La Primăria comunei Glodeni recepția la terminarea lucrărilor de investiții, la 5 poduri finalizate în anul 2009, finanțate din fonduri publice, în sumă totală de 1.405.695 lei, nu s-a făcut cu respectarea prevederilor legale în ceea ce privește obligația investitorului de a asigura calitatea construcțiilor, astfel:

- primăria nu a asigurat prezența reprezentanților Inspectoratului de Stat în Construcții (I.S.C.) în calitate de invitați, obligație expres prevăzută de legislația în vigoare;

- președintele comisiei de recepție a prezentat primăriei procesele-verbale de recepție la terminarea lucrărilor incomplete, în condițiile în care acestea nu au fost semnate de reprezentanții I.S.C.;

- investitorul, respectiv primăria, a admis recepțiile, în loc să le respingă și să asigure prezența reprezentanților I.S.C.;

- La Primăria comunei Hulubești nu s-au consemnat operațiuni economico-financiare în momentul efectuării acestora, în sensul că, nu s-au evidențiat în contabilitatea sintetică și analitică a entității, facturi emise de diverși furnizori în sumă totală de 1.201.585 lei.

V. Aspecte privind evaluarea activității de control financiar propriu și de audit intern a entităților verificate

Camera de Conturi Dâmbovița a evaluat activitatea de control financiar propriu și de audit intern a persoanelor juridice care intră în competența sa de verificare.

Auditorii publici externi au evaluat nivelul de încredere atribuit sistemului de control intern al entității verificate, pentru a stabili:

- dacă acesta funcționează eficient;

- dacă este capabil să preîntâmpine și să corecteze utilizarea nelegală și nerespectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor publice, precum și gestionarea necorespunzătoare a patrimoniului public și privat al statului/unităților administrativ-teritoriale;

- procedurile de audit ce se vor utiliza pe parcursul întregii acțiuni de audit/control.

Auditorii publici externi au verificat dacă au fost parcurse etapele de organizare și implementare ale sistemului de control intern în cadrul entității, respectiv următoarele:

1. constituirea, prin ordin/decizie emis(ă) de conducătorul entității, a unei comisii aflate în coordonarea acestuia, având atribuții de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică pentru implementarea controlului intern.

2. elaborarea programului de dezvoltare a sistemului de control intern (planul de management), pe fiecare compartiment din entitate, ținând cont de particularitățile cadrului legal, organizațional, de personal, de finanțare și de alte elemente specifice, precum și de standardele de control intern;

3. întocmirea de către comisia constituită de rapoarte trimestriale privind urmărirea îndeplinirii programului de dezvoltare a sistemului de control intern;

4. stabilirea în cadrul programului de dezvoltare a sistemului de control intern a acțiunilor de pregătire profesională, atât pentru persoanele cu funcții de conducere, cât și pentru cele de execuție;

5. identificarea și evaluarea sistematică a riscurilor privind activitățile/ operațiunile ce trebuie desfășurate de toate compartimentele entității și monitorizarea acestora în vederea stabilirii controalelor interne corespunzătoare;

6. elaborarea procedurilor operaționale de lucru pe fluxuri, procese sau activități;

7. identificarea instrumentelor de control intern (procedeu, mijloc sau acțiune stabilite și implementate pentru menținerea unui bun control asupra funcționării entității în ansamblul ei);

8. respectarea cerințelor generale și specifice de control intern în cadrul entității verificate, prevăzute de normele legale în vigoare.

Din cele 90 entități publice care aveau obligația organizării structurii de audit intern potrivit Legii nr. 672/2002, au organizat structuri de audit intern un număr de 17 entități, care au transmis pentru anul precedent, rapoartele privind desfășurarea și realizarea programului de audit intern.

Cele mai relevante aspecte privind evaluarea activității de control financiar propriu și audit public intern au fost următoarele:

- nu a fost organizată corespunzător activitatea de control financiar preventiv propriu - un caz;
- controlul financiar preventiv propriu s-a exercitat formal – 5 cazuri;
- desfășurarea ineficientă a activității de audit public intern, aceasta atingând rareori scopul pentru care există, respectiv acela de a furniza managementului informații asupra eficienței și regularității activității entităților în cauză.

Cele mai semnificative exemple au fost cele constatate la:

- Consiliul Județean Dâmbovița, unde s-au constatat disfuncționalități în sensul că, asupra a trei entități aflate în subordinea acestuia au fost efectuate și misiuni de audit financiar extern, prin proceduri de audit intern, de către S. C. „High Brand Audit” S.R.L. București, în condițiile în care acestea fuseseră fie auditate de compartimentul de audit public al Consiliului Județean, fie cuprinse în programul de audit;

- Primăria municipiului Târgoviște, unde s-a constatat că pentru un număr de 2 entități, ai căror conducători aveau calitatea de ordonatori terțiari de credite (Direcția de Grădini Publice și Direcția de Construcții Edilitar Gospodărești), aflate în subordinea primăriei, au fost efectuate misiuni de audit financiar extern sau evaluări externe, în condițiile în care respectivele entități erau fie auditate în aceeași perioadă de compartimentul de audit public intern al primăriei, fie cuprinse în programul de audit pe anul respectiv;

- Necuprinderea în programele de audit a tuturor obiectivelor obligatorii, având drept efect neauditarea unor activități pe perioade îndelungate de timp, abatere constatată la

primăriile municipiilor Târgoviște și Moreni, la care s-a constatat că nu s-a cuprins în Programul de audit și nici nu s-a efectuat în ultimii trei ani, nicio misiune de audit cu privire la angajamentele bugetare și legale din care deriva direct sau indirect obligații de plată și plățile asumate, precum și cu privire la constituirea veniturilor publice, facilitățile acordate la încasarea acestora;

- În 5 cazuri de primării comunale, ordonatorul de credite nu a luat măsurile necesare pentru elaborarea și dezvoltarea sistemelor de control managerial ale instituției pe care o conduce.

De asemenea, neregulile și abaterile constatate, urmare verificărilor efectuate care au avut ca efect producerea prejudiciilor în gestionarea resurselor publice, nevirarea la buget în totalitate și în termenele legale a obligațiilor fiscale, precum și reflectarea nereală a patrimoniului public și privat în situațiile financiare anuale auditate, pun în evidență și următoarele aspecte:

- există disfuncționalități majore în organizarea și exercitarea controlului și auditului intern la nivelul unităților administrativ teritoriale;
- în majoritatea cazurilor controlul intern și auditul intern nu funcționează la un nivel care să asigure gestionarea în condiții de regularitate și eficiență a banului și patrimoniului public și privat al unităților administrativ teritoriale.

VI. Concluzii și recomandări

Concluzii

În urma acțiunilor de audit și control desfășurate la cele 44 de entități, s-au constatat nereguli în activitatea financiar-contabilă, care, în foarte multe cazuri, au generat prejudicii pentru bugetele locale. Aceste prejudicii s-au produs în majoritatea cazurilor, pe de o parte din cauza efectuării unor cheltuieli nelegale, iar pe de altă parte ca urmare a lipsei monitorizării încasării veniturilor, după cum urmează:

- acordarea de drepturi salariale fără respectarea prevederilor legale care le reglementează;
- nerespectarea legislației privind achizițiile publice;
- efectuarea de plăți fără documente justificative care să ateste realitatea și exactitatea sumelor datorate;
- decontarea unor lucrări de investiții neefectuate de antreprenori;
- nerespectarea prevederilor legale și a procedurilor cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor;
- neverificarea de către compartimentele de specialitate a tuturor obligațiilor datorate bugetelor locale;
- nerespectarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat a unității administrativ teritoriale.

În concluzie, prezentăm în continuare unele dintre aceste nereguli în ordinea dată de frecvența și importanța deficiențelor constatate:

- în majoritatea cazurilor, entitățile verificate nu au un sistem de control intern organizat corespunzător, în principal din cauza faptului că nu au fost puse în aplicare prevederile OMFP nr. 946/2005 pentru aprobarea „Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor pentru control

managerial”, respectiv nu s-au emis norme proprii de control intern, iar în cazurile în care s-au emis acestea, nu s-au aplicat;

- în foarte multe cazuri activitatea de achiziții publice nu s-a desfășurat cu respectarea strictă a prevederilor legale, datorită faptului că entitățile verificate nu au pus accent pe respectarea legalității și a principiilor de transparență, liberă concurență, tratament egal și eficiența fondurilor publice. Această situație a avut ca efect apariția următoarelor nereguli:

- programul anual al achizițiilor publice nu a fost elaborat;
- comisiile de evaluare nu și-au îndeplinit atribuțiile conform legii;
- termenele legale ale procesului de achiziție nu au fost respectate;
- atribuirea de contracte fără existența în buget a fondurilor disponibile.

- a fost identificat un număr de peste 30 cazuri de încălcare a prevederilor legale privind gestionarea și administrarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ teritoriale, din verificare constatându-se următoarele deficiențe:

- abordarea superficială a regulilor și a activităților privind inventarierea patrimoniului;
- lipsa de interes în clarificarea situației bunurilor proprietate publică;
- neurmărirea încasării redevențelor și a chiriilor aferente bunurilor închiriate și concesionate.

În numeroase cazuri entitățile verificate nu au acordat atenția cuvenită modului de organizare a contabilității, fapt care a afectat negativ acuratețea evidențelor contabile și a situațiilor financiare auditate.

Recomandări

Pornind de la aceste constatări, calitatea execuției bugetare în cazul autorităților publice locale se poate consolida prin:

- întărirea controlului cheltuielilor publice prin care să se urmărească economicitatea, eficacitatea și eficiența utilizării fondurilor publice alocate pentru finanțarea acestora;
- monitorizarea constantă a încasării veniturilor și a efectuării cheltuielilor pe parcursul execuției bugetare.

Pe baza rezultatelor misiunilor de audit și acțiunilor de control relizate de Camera de Conturi, entitățile verificate trebuie:

- să-și îmbunătățească sistemele de control intern;
- să acorde managementului financiar-contabil o importanță deosebită, direcționându-l spre identificarea acelor soluții menite să prevină fenomenul risipei.

În concluzie, Camera de Conturi Dâmbovița recomandă implementarea unor măsuri care să vizeze:

- includerea cu prioritate în programele anuale de activitate a compartimentelor de audit intern a unor misiuni de audit privind activitatea financiar-contabilă;
- organizarea conform legii a controlului intern și luarea măsurilor reale de implementare anormelor proprii;
- întărirea responsabilității la nivelul conducerii unităților administrativ teritoriale pentru un management contabil corespunzător.